

REFERAT AF ORDINÆRT VIRKSOMHEDSMØDE I NAVIAIR

Den 26. marts 2020 blev der afholdt ordinært virksomhedsmøde i Naviair (CVR-nr. 26 05 97 63) på selskabets adresse, Naviair Alle 1, 2770 Kastrup.

Den Danske Stat var repræsenteret ved Transport- og Boligminister Benny Engelbrecht, selskabsdirektør Michael Birch, samt specialkonsulent Astrid Kragh Møller, alle via videolink.

Fra Rigsrevisionen deltog Malene Sau Leung via videolink. Fra PwC deltog statsaut. revisor Jesper Møller Langvad.

Til stede var bestyrelsesformand Anne Birgitte Lundholt, samt juridisk direktør Michael Thomsen, samt advokat Tomas Ilsøe Andersen. Via videolink deltog endvidere administrerende direktør Carsten Fich og viceadministrerende direktør & CFO Søren Stahlfest Møller.

Virksomhedsmødet var åbent for pressen.

Dagsordenen var:

1. Udpegning af dirigent.
2. Bestyrelsens mundtlige beretning om Naviairs virksomhed i det forgangne år.
3. Forelæggelse af årsrapport med revisionspåtegning til godkendelse.
4. Beslutning om anvendelse af overskud eller dækning af underskud i henhold til den godkendte årsrapport, herunder fastsættelse af eventuelt udbytte.
5. Bestyrelsens orientering om forventede væsentlige tiltag af politisk eller økonomisk interesse i det kommende år, samt en orientering om bestyrelsens forventninger til resultaterne for de kommende år.
6. Eventuelle forslag fra transport- og boligministeren eller bestyrelsen.
7. Fastsættelse af bestyrelsens vederlag.
8. Valg af medlemmer til bestyrelsen, herunder formand og næstformand, samt orientering om bestyrelseskandidaters erhvervsmæssige baggrund og ledelseshverv i danske og udenlandske virksomheder.
9. Valg af statsautoriseret revisor.
10. Eventuelt.

Ad 1) Udpegning af dirigent

Til dirigent valgtes advokat Tomas Ilsøe Andersen.

Dirigenten gennemgik indkaldelsen med dagsorden vedlagt årsrapport og vederlagspolitik. Der var ingen kommentarer til dagsordenen. Dirigenten konstaterede, at virksomhedsmødet var lovligt indkaldt og beslutningsdygtigt.

Ad 2) Bestyrelsens mundtlige beretning om Naviairs virksomhed i det forgangne år

Formanden aflagde følgende beretning om selskabets virksomhed i det forgangne år.

”Fordi vi helt aktuelt står midt i en alvorlig krise forårsaget af COVID-19 vil jeg starte med kort at sige lidt om Naviairs aktuelle situation og vores håndtering af krisen.

Helt overordnet vil jeg understrege, at vi tager vores rolle som forvalter af en kritisk del af den danske infrastruktur meget alvorlig og uanset krisen ser vi det som vores vigtigste opgave at sikre, at der konstant opretholdes operationel kapacitet, så vi kan dække alle såvel aktuelle som akutte behov på vores ansvarsområde.

Når det er sagt, så sørger vi naturligvis også for at gøre hvad vi kan for at undgå smittespredning i virksomheden.

Krisen medfører katastrofale indtægtstab for dansk luftfart og Naviair går ikke fri. Vi har dagligt store tab som følge af den ekstremt lave flytrafik i dansk luftrum. Hvis krisen bliver af kortere varighed, vil vores tab – om end alvorlige – dog være i en størrelsesorden, så vi - med vores hidtidige konsolidering - ser os i stand til at komme gennem krisen uden hjælp udefra. Såfremt krisen trækker ud, og det tager lang tid for flytrafikken igen at komme op på det tidligere niveau, kan vi blive nødsaget til at bede om hjælp udefra.

Her og nu står det langt værre til med vores kunder og det er vi naturligvis meget opmærksomme på. Derfor gør vi alt, hvad vi kan, for at hjælpe kunderne med at minimere deres tab. Vores kunder har vanskeligt ved at betale og vi forventer derfor i stort omfang at skulle give henstand med betalingerne.

Vi holder luftrummet og lufthavnene åbne for den trafik der er under krisen og vi sikrer, at vi har kapacitet til at afvikle trafikken, når krisen er overstået og flyvningen forhåbentlig vender tilbage i normalt omfang. Vi reducerer vores omkostninger, hvor vi kan, men det vil ikke kunne kompensere for indtægtsnedgangen. Naviairs finansielle situation er robust. Naviair er etableret i skyggen af finanskrisen og skiftende transportministre har siden været opmærksomme på, at Naviair skulle kunne modstå en krise i luftfarten. Det kommer til sin ret nu.

Naviair har et kapitalberedskab, der sikrer at vi kan finansiere den fortsatte drift i nogle måneder fremover.

Vi var tidligt opmærksomme på den risiko Coronavirussen indebar og har under hele forløbet – og længe før der blev tale om krise i Europa – haft vores kriseberedskab i gang og løbende gennemført tiltag, så vi både har gjort alt for at minimere smittespredning og for sikre en konstant trafikafvikling. For eksempel blev vores medarbejdere allerede først i marts opdelt i separate teams og vores operative områder blev lukket af for personale uden tjenstlige opgaver i områderne

Desværre bliver disse ord næppe de sidste om konsekvenserne af COVID-19, men det rækker for i dag og dermed til min beretning om det forgangne år:

2019 blev endnu et tilfredsstillende år for Naviair. Vi leverede på en meget sikker og fuldstændig forsinkelsesfri trafikafvikling til en pris, der ligger på det europæiske gennemsnit.

Hertil kommer, at vi succesfuldt fik sendt vores nye strategi ”Rejsen 2023” i luften. Med den har vi lagt kursen for en fortsat god udvikling af virksomheden som vil sikre en bæredygtig mobilitet og tilgængelighed til glæde for samfundet og vores kunder. Det gør vi ved at styrke og effektivisere vores kerneforretning samtidig med at vi har indledt en række andre vigtige aktiviteter - blandt andet arbejdet med at etablere en infrastruktur til alle de nye brugere som inden for en nær fremtid ønsker at få plads i luftrummet med drone-teknologi og digitalisering. Alle prognoser tyder på, at vi skal forberede os på en massiv vækst i brugen af droner inden for de kommende ti-femten år. En vækst som på en bæredygtig måde bliver til gavn for både mobilitet, vækst og velfærd i fremtidens Danmark.

Med denne indledning vil jeg nu gå lidt mere i detaljer med årets resultater.

Desværre for vores kunder oplevede vi i 2019 en stagnation i flytrafikken i dansk luftrum. Heldigvis var den negative trafikudvikling kun på 0,1 procent. Det er småting i forhold til de trafikfald vi nu oplever som følge af Coronakrisen. Årsagen til faldet i 2019 er en kombination af nedgang i antallet af indenrigsflyvninger og færre flyvninger til og fra Danmark. De negative konsekvenser her er så store, at det samlede operationstal faldt, selv om der var vækst i antallet af de flyvninger som går direkte gennem det danske luftrum.

Målt i serviceenheder oplevede vi dog i Naviair fortsat en vækst på 4,2 procent, da der generelt anvendes større og tungere fly og betalingen for hver enkelt operation derfor bliver højere.

Når det gælder vores regularitet, kunne vi endnu en gang levere forsinkelsesfri trafikafvikling. Det gør vi i modsætning til mange andre europæiske lande. Det gennemsnitlige forsinkelsesniveau i Europa En-route var i 2019 på over halvandet minut pr. flyvning. I Danmark kan vi med stolthed igen notere os, at den gennemsnitlige forsinkelse var på nul. Det skyldes at vi – til trods for mange års prisreduktioner – stadig er i stand til at opretholde den nødvendige kapacitet – også i spidsbelastningssituationer. Sådan vil vi bestrebe os på, at billedet også bliver i fremtiden. Det er her, vi for alvor gør en forskel for vores kunder, for forsinkelser koster mange penge for flyselskaberne. Det er vi meget opmærksomme på.

På prisområdet har vi siden 2012 løbende reduceret vores takster betydeligt frem til 2019 med langt over 20 procent både på En route og på enhedsraten for tårnkontrolltjeneste i Københavns Lufthavn. Over hele Præstationsordningens referenceperiode 3. frem til 2024 vil vi fortsat gennemføre effektiviseringer.

Imidlertid medfører stigende driftsomkostninger specielt til rekruttering og cyber security, at vi frem til 2022 har lov til at gennemføre mindre rateforhøjelser. Fra 2019 til 2020 bliver forhøjelsen på En route på

4 kroner. Og jeg vil understrege, at til trods for prisforhøjelsen er raten i 2020 stadig 21,7 procent lavere end den var i 2013. Tilsvarende er prisen for TNC København stadig 25, 6 procent lavere end i 2013.

Vi har naturligvis fortsat skarpt fokus på effektiviseringer og lave omkostninger og derfor er indførelsen af LEAN arbejdsgange et centralt element i vores strategi. Vi har allerede været i gang med LEAN i over et halvt år og er i fuld gang med at involvere organisationen i arbejdet med konstant at arbejde smartere og skære overflødige processer bort.

Også på en række andre områder har strategien allerede sat sine positive spor i virksomheden. Samlet omfatter strategien 118 initiativer, hvor langt de fleste allerede er i gang og de første endda er fuldt gennemført. Lad mig bare nævne et par stykker i flæng: Vi arbejder med et nyt kundeprogram med endnu større fokus på kundernes behov. Vi har oprettet en droneafdeling som inden for få år skal gøre luftrummet klar med et system til afvikling af sikker dronetrafik. Vi styrker vores ledelseskompetencer gennem et omfattende ledelsesprogram og vi har med etableringen af en ny miljøafdeling skærpet vores indsats på klimaområdet.

De nævnte initiativer er blot nogle få eksempler på de mange ting vi har sat i gang og som der ikke her er tid til at komme nærmere ind på. Men lad mig lige nævne, at vi naturligvis også er repræsenteret og deltager aktivt i regeringens klimapartnerskab for luftfart.

2019 blev også året, hvor vi kom et stort skridt videre med vores bestræbelser på at udnytte digitaliserings muligheder og indføre fjernstyret tårnkontrol i Danmark. Dels fik vi en aftale på plads med Billund Lufthavn, som bliver først med teknologien i Danmark. Den endelige kontrakt med Billund blev underskrevet for en måneds tid siden. Vi har også gennemført en udbudsproces for at finde den tekniske leverandør. Denne proces blev afsluttet lige efter årsskiftet og kontrakten er nu på plads. Går alt efter planerne er vi derfor klar til at afvikle flytrafikken fra et kontrolcenter i stedet for fra kontroltårnet i Billund i løbet af 2022. Herefter kommer der forhåbentlig snart andre regionale danske lufthavne til. Allerede nu er vi parat til at tilbyde denne service - med de mange fordele der følger med – til andre interesserede lufthavne.

På det internationale område har vi også oplevet fremgang i det forløbne år.

I april 2019 blev verdens første og eneste globale, satellitbaserede overvågningssystem, Aireon, sat i drift. Som partnere og medejere af Aireon var det et stort øjeblik, som vi har set frem til gennem de mange år, hvor systemet har været under etablering. I dag anvendes Aireons data allerede til trafikafvikling over Nordatlanten og senest har Eurocontrol tegnet kontrakt med Aireon om at anvende data til koordinering af lufttrafikken i 41 Europæiske lande. I Naviair forbereder vi inden for overskuelig fremtid at begynde at bruge Aireon data til vores aktiviteter i Grønland. Her vil disse data for første gang gøre det muligt at følge flytrafikken i realtid og dermed gennemføre en meget mere præcis flyveledelse.

På det internationale område gennemførte vi også i 2019 en stor fornyelse af vores samarbejde omkring det fælles dansk-svenske luftrum, da vi lukkede NUAC-selskabet og ændrede NUAC samarbejdet til at

blive et direkte forhold mellem Naviair og LFV. Efter 10 år med gode resultater konkluderede vi, at selskabsformen ikke mere var optimal for det fortsatte samarbejde. NUAC-selskabet eksisterer altså ikke mere, men samarbejdet mellem LFV og Naviair styrkes fortsat, og vi arbejder konstant på at finde nye områder, hvor vi kan udbygge de dansk-svenske relationer til fælles gavn for begge selskaber.

Dermed nok om udviklingen på udvalgte områder i forretningen. Nu vil jeg kort gå lidt mere i detaljer med nogle få nøgleoplysninger for 2019.

Resultat

Vores resultat for året blev på 41 millioner kroner før skat mod et overskud på 90,5 millioner i 2018.

Det lavere resultat skyldes, at der i 2019 blev hensat 113,5 millioner kroner til reduktion af raterne i 2021. Beløbet dækker, at der var mere trafik end forventet i præstationsplanen og samtidig lavere inflation i 2019 og tidligere år. Hensættelsen er 37,7 millioner kroner større end den tilsvarende hensættelse i 2018. Ud over hensættelsen er resultatet for 2019 også forringet af stigende omkostninger til rekruttering og uddannelse af operative medarbejdere.

På positivsiden blev resultatet påvirket af en forhøjet betaling på 20 millioner kroner fra Staten. Det er penge der dækker tidligere afholdte udgifter samt forhøjet aktivitet på det statsfinansierede område.

Resultatet for 2019 er 30 millioner kroner bedre end forventet og må anses for tilfredsstillende.

Sikkerhed, regularitet og kapacitet

Som jeg tidligere har nævnt, var der et lille fald på 0,1 procent i flytrafikken i dansk luftrum i 2019. På En-route området afviklede vi 669.375 operationer i 2019 mod 669.725 året før. I Københavns Lufthavn var der også et mindre fald i antallet af starter og landinger, som var 1.0 procent lavere i 2019 end året før. I København havde vi 263.434 operationer i 2019 mod 266.207 operationer i 2018. Med denne lidt negative udvikling in mente, er det glædeligt at kunne notere, at vi igen i 2019 fastholdt vores sædvanlige høje sikkerhedsniveau og vores effektive, forsinkelsesfri trafikafvikling.

Priser

Jeg har allerede nævnt, at vi måtte forhøje priserne fra nytår. I 2019 udgjorde en route-enhedsraten for dansk luftrum 425 kr. pr. serviceenhed. I 2020 stiger den til 429 kroner. For at sætte det i perspektiv vil jeg lige nævne, at raten i 2013 var på 548 kroner. Enhedsraten for tårnkontrolltjeneste i Københavns Lufthavn (TNC København) er for 2020 fastsat til 1013 kroner mod 959 kroner i 2019. For perspektivet igen: Prisen opr. Serviceenhed i 2013 var på 1.361 kroner.

Bestyrelsen

Bestyrelsen består af 5 medlemmer der er udpeget af vores ejer, ministeren, og tre medarbejdervalgte bestyrelsesmedlemmer. De medarbejdervalgte medlemmer vælges for perioder af fire års varighed og der var seneste valg i 2019 således at der nu er tre år tilbage af den nuværende valgperiode.

Afslutning

Som afslutning vil jeg vende tilbage til min indledningsvise konklusion om at 2019 blev et tilfredsstillende år for Naviair. På grund af Coronakrisen ved vi allerede, at 2020 og måske endda også de efterfølgende år, bliver vanskelige. Vi vil gøre, hvad vi kan for at møde udfordringerne og her er vi godt hjulpet af ansvarsfulde og fleksible medarbejdere som har fuld forståelse for den situation, Coronakrisen har bragt os i. Jeg vil gerne takke både medarbejdere og ledelse for jeres indsats – ikke mindst gennem de seneste hårde uger og til trods for den alvorlige situation, ser jeg frem til samarbejdet i det nye år.

Jeg vil også takke vores ejer, Transportministeren, for både stor opbakning og et stærkt engagement som styrker Naviair og den rolle, vi spiller for samfundet.

Og endelig naturligvis tak til bestyrelsen for indsatsen. Jeg ser frem til samarbejdet i 2020.”

Beretningen blev taget til efterretning.

Ad 3) Forelæggelse af årsrapport med revisionspåtegning til godkendelse

Formanden aflagde årsrapporten med revisionspåtegning uden forbehold, og udtalte bl.a.:

”Udover det jeg netop har nævnt i min beretning, vil jeg foreslå, at vi tager et kig på Hoved- og Nøgle-tallene på side 8 i Årsrapporten:

Jeg vil indledningsvis gøre opmærksom på, at Naviair har aflagt årsrapport for både koncern og modervirksomhed siden stiftelsen af det 100% ejede datterselskab, Naviair Surveillance A/S i 2014.

a) Resultatopgørelsen

Som i kan se udgjorde nettoomsætningen 937,2 mio. kr. (mod 957,7 mio. kr. i 2018). Årets resultat udgjorde 37,4 mio. kr. (mod 70,3 mio. kr. i 2018).

b) Balancen

Hvis vi kigger på balancen, så udgjorde den samlede balancesum pr. 31. december 2019 1.879,7 mio. kr. (mod 1.819,3 mio. kr. i 2018). Af det beløb udgjorde anlægsaktiverne 1.399,1 mio. kr. (mod 1.387,4 mio. kr. i 2018). Egenkapitalen udgjorde 1.134,6 mio. kr. (mod 1.101,8 mio. kr. i 2018).

c) Soliditetsgraden

Soliditetsgraden eksklusiv den ansvarlige lånekapital udgjorde 60,4 (mod 60,6 i 2018) og inklusive den ansvarlige lånekapital 71,0 (mod 71,6 i 2018).

e) Revisionspåtegning

Revisorerne har afgivet en såkaldt ”ren” revisions-påtegning, dvs. at årsregnskabet for 2019 er forsynet med en revisionspåtegning uden forbehold og supplerende oplysning.

Årsrapporten blev godkendt og underskrevet på bestyrelsens møde den 3. marts 2020. Rigsrevisionen og Deloitte deltog i bestyrelsens behandling af rapporten.”

Det besluttedes at godkende årsrapporten for 2017.

Ad 4) Beslutning om anvendelse af overskud eller dækning af underskud i henhold til den godkendte årsrapport, herunder fastsættelse af eventuelt udbytte.

Bestyrelsen indstillede, at overskuddet anvendes til konsolidering som anført i årsrapporten.

Indstillingen blev vedtaget.

Ad 5) Bestyrelsens orientering om forventede væsentlige tiltag af politisk eller økonomisk interesse i det kommende år, samt en orientering om bestyrelsens forventninger til resultaterne for de kommende år

Formanden udtalte bl.a.:

”Jeg henviser til indledningen til min beretning for 2019, hvori jeg har omtalt betydning af COVID19-pandemien for Naviairs forretningsgrundlag, herunder at det i tilfælde af en langvarig krise kan blive nødvendigt at bede om hjælp udefra.”

Bestyrelsens orientering blev taget til efterretning.

Ad 6) Eventuelle forslag fra transport-, bygnings- og boligministeren eller bestyrelsen

Der var ikke fremsat forslag.

Ad 7) Fastsættelse af bestyrelsens vederlag

Bestyrelsen foreslår, at vederlaget fastsættes til 428.000 kr. for formanden, 296.000 kr. for næstformanden, og 138.000 kr. for et menigt medlem.

Indstillingen blev godkendt.

For medlemmer af revisionsudvalget er der for formanden og det menige medlem fastsat et honorar på henholdsvis 60% og 30% af vederlaget for menige bestyrelsesmedlemmer.

Ad 8) Valg af medlemmer til bestyrelsen, herunder formand og næstformand, samt orientering om bestyrelseskandidaters erhvervsmæssige baggrund og ledelsehverv i danske og udenlandske virksomheder

Ingen af bestyrelsesmedlemmerne Anne Birgitte Lundholt (formand), Per Møller Jensen (næstformand), Michael Fleischer, Christina Rasmusen, og Birthe H. Rask er på valg i år.

Frem til det ordinære virksomhedsmøde i 2021 sidder således Anne Birgitte Lundholt (formand), Per Møller Jensen (næstfmd.), Michael Fleischer, Birthe H. Rask og Christina Rasmussen i bestyrelsen.

Frem til det ordinære virksomhedsmøde i 2023 sidder Esben Jean-Pierre Blum, Flemming Kim Hansen og Peter Labusz som medarbejdervalgte bestyrelsesmedlemmer.

Ad 9) Valg af statsautoriseret revisor

Som statsautoriseret revisor for Naviair genvalgte PricewaterhouseCoopers Statsautoriseret Revisionspartnerselskab.

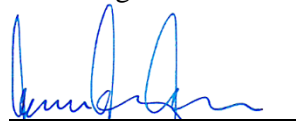
Herudover revideres Naviair af Rigsrevisionen.

Ad 10) Eventuelt

Afslutningsvis bad Transport- og Boligministeren om ordet, og takkede på ministeriets vegne både bestyrelse, direktion og medarbejdere for en fin indsats i det forgangne år, samt for fleksibiliteten der udvises i forbindelse med den nuværende COVID19-situation.

Virksomhedsmødet blev herefter hævet.

Som dirigent:

Tomas Ilsøe Andersen
Partner, Advokat (H)